

Živočíchy. Obeh telových tekutín

Vypracovala: Mgr.Kristínová

Obehová sústava (cievna sústava) **rozvádza** telové tekutiny:

- **privádza** do buniek živiny, kyslík, hormóny,
- **odvádza** z buniek tekuté odpadové látky a oxid uhličitý.

Bezstavovce

Mnohobunkovce majú dva typy obehovej sústavy:

- **otvorenú obehovú sústavu** s krvomiazgou,
- **zatvorenú obehovú sústavu s krvou a miazgou.**

Bezstavovce:	obeh telových tekutín:
PRVOKY	<ul style="list-style-type: none">• živiny prúdia z potravovej vakuoly do cytoplazmy,• obeh látok zabezpečuje prúdenie cytoplazmy.
PŔHLIVCE	<ul style="list-style-type: none">• látky prechádzajú z bunky do bunky.
PLOSKAVCE	<ul style="list-style-type: none">• miazga prúdi v tele voľne.

OBRÚČKAVCE	<ul style="list-style-type: none"> • majú zatvorenú obehovú sústavu • základom obehovej sústavy je chrbtová cieva, ktorá tepaním poháňa krv dopredu a brušnou cievou dozadu, • krv koluje v uzavretých cievach.
MÄKKÝŠE	<ul style="list-style-type: none"> • majú otvorenú obehovú sústavu, • telová tekutina sa rozlieva do telovej dutiny, • pohyb telovej tekutiny zabezpečuje srdce, • zo srdca vychádzajú cievy, z ktorých sa telová tekutina vylieva do orgánov a vracia sa späť do ciev.
ČLÁNKONOŽCE	<ul style="list-style-type: none"> • majú otvorenú obehovú sústavu.
ČLÁNKONOŽCE - pavúkovce	<ul style="list-style-type: none"> • majú pulzujúcu chrbtovú cievu, z ktorej sa bezfarebná krv voľne vylieva do tela.
ČLÁNKONOŽCE - kôrovce	<ul style="list-style-type: none"> • majú srdce uložené v osrdcovníku, • srdce poháňa telovú tekutinu - krv s miazgou, ktorá voľne prúdi v tele.
ČLÁNKONOŽCE - hmyz	<ul style="list-style-type: none"> • majú dlhé rúrkovité srdce s otvormi, uložené v brušku, • srdce nasáva krv s miazgou z priestoru medzi orgánmi, • cievou vytláča srdce krv s miazgou do hlavy a hrude a odtiaľ sa voľne vylieva medzi orgány.

Stavovce

Stavovcemajú zatvorenú obehovú sústavu.

KRV tvorí:

- **krvná plazma,**

- červené krvinky,
- biele krvinky,
- krvné doštičky.

Rozvádzanie krvi do všetkých častí tela zabezpečuje SRDCE. Poháňa ho krv, ktorá prúdi po tele CIEVAMI.

Stavovce:	obeh telových tekutín:
RYBY	<ul style="list-style-type: none"> • srdce má predsieň a komoru, obsahuje odkysličenú krv, • okysličená krv prúdi zo žiabier do hlavy a k chvostu.
OBOJŽIVELNÍKY	<ul style="list-style-type: none"> • srdce je rozdelené na dve predsieňe a jednu komoru, v ktorej sa okysličená a odkysličená krv mieša.
PLAZY	<ul style="list-style-type: none"> • srdce má dve predsieňe a jednu komoru, • komora je neúplne rozdelená priehradkou na pravú a ľavú časť.
VTÁKY	<ul style="list-style-type: none"> • malý a veľký krvný obeh, • srdce je rozdelené na dve predsieňe a dve komory, • okysličená a odkysličená krv je oddelená, nemieša sa.
CICAVCE	<ul style="list-style-type: none"> • malý a veľký krvný obeh, • srdce je rozdelené na dve predsieňe a dve komory, • okysličená a odkysličená krv je oddelená, nemieša sa.

Použitá literatúra:

Hantabálová, I. a kol.: Prírodopis pre 9. ročník základných škôl. EXPOL pedagogika, spol. s r.o., Bratislava, 2005. s. 30 - 31.